

el personatge

Saskia Sassen

Professora de sociologia a la Universitat de Columbia (Nova York)

“Els veritables cosmopolites d'avui en dia són els immigrants”

Saskia Sassen va visitar Barcelona per donar al CCCB la conferència titulada *Territori, autoritat i drets*. JORDI PIZARRO

Desigualtats “M’horroritza saber que podem alimentar tot el món i no ho fem” **Ciutat global** “Fa 30 anys que vaig crear aquest terme i encara és vàlid, tot i que el context ha canviat” **Nous actors** “Barcelona i Catalunya encaixen en el que entenem per megaregió”

THAÏS GUTIÉRREZ

Saskia Sassen és una eminència internacional en el camp de la sociologia, però fa bandera d’una humilitat inusual. Demana perdó pel retard de vint minuts i comença a respondre les primeres preguntes amb un discurs complex però amb un objectiu clar: comunicar. Es nota que ha dedicat la seva vida a fer entendre com funciona el món i les persones que hi vivim.

Vas néixer a Holanda, vas créixer a Buenos Aires, has viscut a Itàlia i ara vius als Estats Units. Ets l'exemple de ciutadana global?
Sempre dic que no sóc cosmopolita. Sóc una persona senzilla que persegueix unes obsessions, i aquestes obsessions tenen una geografia global.

Quines obsessions tens?
La justícia global. És una cosa que em persegueix des de petita. M’horroritza saber que podem alimentar tot el món, curar malalties que maten milions de persones i no ho fem. Per això ser cosmopolita no m’interessa.

Potser hauríem de redefinir el concepte cosmopolita.

Sí. Creiem que haver viscut en moltes ciutats ens fa cosmopolites, o conèixer gastronomies exòtiques d’arreu del món. Jo crec que els veritables cosmopolites d’avui en dia són els immigrants.

un film

Inside job
de Charles Ferguson

un color

una ciutat

Istanbul

Per què?
Els immigrants que arriben a ciutats com Nova York o Barcelona han d’aprendre realment com funciona la cultura del país d’acollida, no de manera superficial com fan alguns suposats cosmopolites; sinó per supervivència. Són com els exploradors antics que havien d’entendre coses noves, la lògica de l’altre, per poder sobreviure.

I aleshores com n’hem de dir d’aquests nous cosmopolites?

A mi m’agrada parlar de provincialismes globals. És un concepte que suma la cultura local i la global.

Tu vas crear el concepte de ciutat global a principis dels 80. Després de 30 anys, què és la ciutat global?
Ara n’hi ha moltes més que llavors. La ciutat global és un espai on es troba la cultura local amb la nova, que arriba fruit de la globalització. És un espai intermediari de producció de cultures i capacitats objectives. La ciutat global s’ha estès molt perquè és una estructura molt necessària per a la globalització.

Quins exemples tenim de noves ciutats globals?

A l’Amèrica Llatina n’han sortit moltes últimament, com Buenos Aires o Sao Paulo. Allà hi havia una

cultura nacional molt forta, barrejada amb un proteccionisme envers el Estats Units i això s’ha transformat amb les ciutats globals. A Àfrica també n’estan sorgint de noves, com Johannesburg.

Per tant, és un concepte que s’ha demostrat útil al llarg del temps.

Sí, segueix sent útil encara que el context ha canviat dràsticament. Quan vaig parlar per primer cop de ciutat global em referia a Nova York, Londres i Tòquio. Amb la caiguda del Mur hi va haver una onada de creació de noves ciutats globals que dura fins als nostres dies.

Quin paper hi juguen les minories, en aquesta ciutat global?

Tenen un paper millor a la ciutat global perquè hi ha més espai per créixer. Els immigrants o el aturats, per exemple, tenen més visibilitat. A mi m’agrada posar l’exemple de les dones musulmanes de Londres, que, tot i les enormes diferències que hi ha entre elles, es troben en aquesta ciutat global. Gràcies a això descobreixen coses noves de la seva pròpia cultura, com per exemple que ser musulmana no vol dir acatar tot el que el marit mana.

I com veus Barcelona com a ciutat global?

Trobo que és un cas molt interessant. Barcelona és una ciutat que pot ser difícil d’entendre per a algú de fora. Tot i això crec que encaixa molt bé amb un terme que utilitzo en alguns dels meus estudis: la megaregió. És una versió moderna de les regions, un concepte més ampli i complex que fa referència a un espai que té una economia potent, amb fàbriques, serveis, indústria, ports, turisme, cultura, etc., que té un paper important

I que pot ser un actor en l’àmbit internacional?

Sí. Les megaregions es poden convertir en nous actors del panorama internacional, crec que aquesta és la nova territorialitat de les economies del present.

Tu ensenyes des de fa anys a Columbia i a altres de les millors universitats del món. Com veus els joves d’avui en dia comparats amb els de fa 30 anys?

Veig un canvi de patrons. Avui els joves d’aquestes universitats volen fer un món millor. Als anys 80, en canvi, volien entrar al món de les finances perquè allò era el món per a ells. A Europa, en canvi, veig que els joves se senten, a diferència dels seus pares, realment europeus. Senten que Europa és casa seva, s’hi mouen amb tranquil·litat i treballen amb xarxa. És una fórmula molt diferent de la dels seus pares. —